

A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az Eszik Ügyvédi Iroda – dr. Eszik Erika [REDACTED] ügyvéd által képviselt [REDACTED] telperesnek – a dr. Lukács Renáta jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (1134 Budapest, Dózsa György út 128-132. szám alatti székhelyű, L.: 3530 Miskolc, Kandia u. 12-14. szám) alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti perében meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A bíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLIV. törvény 25.§-a alapján kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását és indítványozza, hogy az Alkotmánybíróság az ügyben alkalmazandó, az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény (Különadó törvény) 12/E.§ (2) bekezdésének alaptörvény ellenességét állapítsa meg és az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazhatóságát zárja ki.

A bíróság egyidejűleg a peres eljárást felfüggeszti.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A kezdeményezés alapjául szolgáló ügy tényállása:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: III/ 0 0 1 9 4 - 0 / 2020	
Érkezett: 2020 JAN 31.	
Példány: 1	Kézelőiroda:
Melléklet: 1 Bírósági ítélet	

Felperes a [REDACTED], mint stratégiaileg kiemelt gazdálkodó szervezetnél állt munkaviszonyban. A [REDACTED] szemben 2012. február hó 14. napjával felszámolási eljárás indult, a felszámoló szervezet a Nemzeti Reorganizációs Nonprofit Zrt., [REDACTED]. A felszámolóbiztos 2012. évben kb. 600 munkavállaló munkaviszonyát szüntette meg csoportos létszámleépítéssel, köztük felperes munkaviszonyát 2012. április hónapban.

A felszámoló 2014. november hó 25. napján állította ki a „magánszemély egyes jövedelmeit 2010. december hó 30. napjától terhelő különadó elszámolásához” elnevezésű igazolást, melyből megállapítható, hogy felperes felmondási időre járó juttatásként [REDACTED],- forint különadó alapját képező jövedelmet szerzett, melyből a felszámoló a 75% mértékű, [REDACTED],- forint különadót levonta. A felszámoló a különadó jogcímén levonásra kerülő összeget a 2014. novemberi kifizetésekor hatályos Különadó törvény rendelkezései szerint állapította meg 75% mértékben. A felszámoló az adóhatóságnál nem kezdeményezte a közterhek közti különbözet megállapítását.

Az egyes törvényeknek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal átalakításával, valamint a költségvetési tervezéssel és gazdálkodással kapcsolatos módosításáról szóló 2015. évi CXCI. törvény (Módosító törvény) 2015. december hó 12. napjától hatályos 51.§ (3) bekezdése a Különadó törvény 9.§ (3) bekezdését az e) ponttal kiegészítette, miszerint a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően nem minősül a különadó alapjának a magánszemélyt megillető, felmondási időre járó juttatás és végkielégítés egésze, feltéve, hogy a munkavégzésre irányuló jogviszony csoportos létszámcsökkentés következtében szűnik meg.

A Módosító törvény 52.§-a iktatta be a Különadó törvény 12/E.§ (2) bekezdését, melynek alapján a Módosító törvénnyel megállapított 9.§ (3) bekezdés e) pontját a 2015. január hó 01. napjától megszerzett jövedelmekre is alkalmazni kell.

Felperes 2019. július hó 03. napján kérelmet terjesztett elő az elsőfokú adóhatóságnál különadó-kötelezettség törlése és átalányközteher-kötelezettség megállapítása iránt. A jogszabályváltozásra tekintettel a különadó alapjába tartozó jövedelem után levont 75% mértékű adókötelezettség visszaigénylését kérte.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Adó- és Vámigazgatósága, mint elsőfokú adóhatóság 2019. augusztus hó 8. napján kelt 4314478911 iktatószámú határozatával felperes különadó-kötelezettség törlése és átalányközteher-kötelezettség megállapítása iránti kérelmét elutasította. Kifejtette, hogy felperes részére a különadó alapjába tartozó, felmondási időre járó juttatás kifizetésére 2014. november hónapban került sor, azonban a Különadó törvény 9.§ (3) bekezdés e) pontja kizárólag a 2015. január hó 01. napjától megszerzett jövedelmekre biztosít mentességet a különadó fizetési kötelezettség alól.

Felperes fellebbezéssel támadta az elsőfokú határozatot, melynek alapján alperes 2019. szeptember hó 04. napján kelt 2234635194 iktatószámú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta. Alperesarra hivatkozott, hogy felperes munkaviszonya csoportos létszámleépítéssel szűnt meg, a felmondási időre járó juttatás kifizetésére 2014. novemberében került sor. A kifizetéskor hatályos Különadó törvény rendelkezései alapján felperesnek ezen juttatása különadó alapját képezte, az akkor hatályos rendelkezések alapján a különadó mértéke 75% volt, így jogszerűen került sor a különadó levonására. Rámutatott arra, hogy csoportos létszámleépítés okán csak a 2015. január hó 01. napjától megszerzett jövedelmek mentesülnek a különadó fizetési kötelezettség alól a Különadó törvény 2015. december hó 12. napjától hatályos 9.§ (3) bekezdés e) pontja, illetőleg 12/E.§ (2) bekezdés alapján.

Felperes törvényes határidőn belül keresettel támadta az alperesi határozatot. Jogsérelmét abban jelölte meg, hogy az utóbb hatályba lépett jogszabályi rendelkezések alapján megfizetett adó összege vonatkozásában benyújtott visszaigénylési kérelme elutasításra került. Álláspontja szerint jogsértő, hogy a hatóság nem veszi figyelembe, miszerint a felperes munkaviszonya csoportos létszámleépítéssel szűnt meg.

Hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére, melynek értelmében a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni. Felperes az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését indítványozta arra hivatkozással, hogy álláspontja szerint a perben alkalmazandó jogszabályi rendelkezés, nevezetesen a Különadó törvény 12/E.§ (2) bekezdése az időbeli hatály meghatározása okán alaptörvény-ellenes. Álláspontja szerint az alkalmazandó jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében meghatározott, az Alaptörvény II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát sérti, valamint az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésében rögzített hátrányos megkülönböztetés tilalmába ütközik.

Kifejtette, hogy az alaptörvény-ellenesnek ítélt Különadó törvény 12/E.§ (2) bekezdésében meghatározott időbeli hatály miatt a 2015. január hó 01. napja előtti és a 2015. január hó 01. napja utáni, a munkavégzésre irányuló jogviszony csoportos létszámcsökkentéssel történő megszüntetése folytán felmondási időre járó juttatás és végkielégítés vonatkozásában olyan különbségtétel áll fenn, amelynek nincsen ésszerű, objektív indoka. Az időbeli hatály meghatározása diszkriminatív, mert önkényesen, objektív indok nélkül osztja ketté az érintett személyi kört. A 2015. január hó 01. napja előtti kifizetések tekintetében nincs indok arra, hogy azok igen magas összegű különadó kötelezettség alá tartozzanak. A 2015. január hó 01. napját megelőzően és 2015. január hó 01. napját követően

felmondási időre járó juttatásban részesülő két csoport tagjai között érdemi különbség nem határozható meg. A 2015. január hó 01. napját megelőzően felmondási időre járó juttatásban részesülő munkavállalói kör ezáltal hátrányos megkülönböztetés alá esik.

Az alperes védiratában kérte a felperesi kereset elutasítását arra hivatkozással, hogy alperes a felperesre irányadó hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő, jogszerű döntést hozott. Alperes ellenezte az Alkotmánybíróság eljárásnak kezdeményezését.

A közigazgatási perben alkalmazandó jogszabályok:

A 2014. novemberben hatályos Különadó törvény 9. § (1) bekezdés értelmében különadó fizetésére köteles az a költségvetési szervnél, állami, önkormányzati, közalapítványi forrásból alapított, fenntartott vagy működési támogatásban részesített más szervezetnél foglalkoztatott magánszemély, aki munkavégzésre irányuló jogviszonya alapján, továbbá aki a takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről szóló 2008. évi LXXV. törvény vagy a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény szerinti munkavégzésre irányuló jogviszonyban a (2) bekezdésben foglalt különadó alapnak minősülő bevételt szerez, kivéve azt, akinek a jogviszonya megszűnését követő naptári naptól a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényben meghatározott saját jogú nyugellátás, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, balettművészeti életjáradék vagy átmeneti bányászjáradék kerül megállapításra.

A 9.§ (2) bekezdése alapján a különadó alapjának minősül az (1) és (1a) bekezdésben említett jogviszony megszűnésével összefüggésben pénzben kifizetett, vagy bármely más formában juttatott (bármely esetben a továbbiakban: kifizetett) bevételből - ide nem értve a jogviszony 2010. január 1-jét megelőző megszűnése jogellenességét megállapító bírósági határozatban megállapított összegeket, illetve a felmentési (felmondási) időnek a munkavégzési kötelezettséggel járó időszakára fizetett munkabér, illetmény összegét, továbbá a szerződéses katonák leszerelési segélyét, de ideértve a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 3. § (6) bekezdése alapján megállapodás szerint kikötött ellenérték címén kifizetett bevételt - a (3)-(4) bekezdésben foglaltak figyelembevételével megállapított összeg.

A 10. §-a értelmében a különadó mértéke a 9. § (2) bekezdése szerinti adóalapnak a 75 százaléka.

A 2015. december 12. napjától hatályos Különadó törvény 9.§ (3) bekezdés e) pontja alapján a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően nem minősül a különadó alapjának a magánszemélyt megillető, felmondási időre járó juttatás és végkielégítés egésze, feltéve, hogy a munkavégzésre irányuló jogviszony csoportos létszámcsökkentés következtében szűnik meg.

A 12/E.§ (2) bekezdése szerint e törvénynek az egyes törvényeknek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal átalakításával, valamint a költségvetési tervezéssel és gazdálkodással kapcsolatos módosításáról szóló 2015. évi CXCI. törvénnyel megállapított 9. § (3) bekezdés e) pontját a 2015. január 1-től megszerzett jövedelmekre is alkalmazni kell.

A bíróság értelmezése:

Felperes munkaviszonya a MALÉV Zrt. felszámolása okán csoportos létszámleépítéssel szűnt meg, ennek következtében felperes felmondási időre járó juttatás címén szerzett 2014. november hónapban kifizetett jövedelmet, mely az akkor hatályos Különadó törvény 9.§ és 10.§-a értelmében a különadó

alapjába tartozott, a különadó mértéke 75% volt. A felszámoló felperes [REDACTED],- forint különadó alapba tartozó juttatásából a 75%-os mértékű, [REDACTED],- forint különadót levonta.

2015. december hó 12. napján lépett hatályba a Különadó törvény 9.§ (3) bekezdés e) pontja, amely a csoportos létszámleépítés folytán felmondási időre járó juttatás és végkielégítés címén járó jövedelmek tekintetében különadó alóli mentességet biztosított. A jogalkotó a Különadó törvény 12/E.§ (2) bekezdésében ezen különadó kötelezettség alóli mentesség időbeli hatályát úgy határozta meg visszamenőlegesen, hogy azt a 2015. január hó 01. napjától megszerzett jövedelmekre is alkalmazni kell.

Felperes esetében tehát, figyelemmel arra, hogy részére a juttatás kifizetésére 2014. november hónapban került sor, a Különadó törvény 12/E.§ (2) bekezdésében meghatározott időbeli hatály következtében a különadó fizetési kötelezettség alóli mentességet biztosító Különadó törvény 9.§ (3) bekezdés e) pontja nem alkalmazható. A 2015. január hó 01. napját megelőzően csoportos létszámleépítés folytán felmondási időre járó juttatásban és végkielégítésben részesülők kizárólag azért nem részesülhetnek a különadó alóli mentesség kedvezményben, mert a jövedelem kifizetésére korábban került sor, mely a munkavállalótól független körülménynek tekinthető.

Az alkalmazandó jogszabályok alaptörvény-ellenessége:

Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdés úgy rendelkezik, hogy mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, az Alkotmánybíróság a 24. cikk (2) bekezdés b)-e) pontjában foglalt hatáskörében a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről, az illetékekről és járulékokról, a vámokról, valamint a helyi adók központi felteteleiről szóló törvények Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és ezek sérelme miatt semmisítheti meg. Az Alkotmánybíróság az e tárgykörbe tartozó törvényeket is korlátozás nélkül jogosult megsemmisíteni, ha a törvény megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények nem teljesültek.

Az Alaptörvény II. cikk szerint az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdés értelmében a törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

A (2) bekezdés alapján Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A bíróság álláspontja szerint a jelen ügyben alkalmazandó, a különadó alóli mentességet biztosító rendelkezés időbeli hatályát meghatározó Különadó törvény 12/E.§ (2) bekezdése az emberi méltósághoz való jogot sérti és a diszkrimináció tilalmába ütközik.

A Különadó törvény 2013. december hó 31. napjáig hatályos rendelkezése szerint a csoportos létszámcsökkentés esetén felmondási időre járó juttatás esetén a különadó mértéke 98% volt, majd a Különadó törvény módosításáról szóló 2013. évi CCL. törvény 2013. december hó 31. napi hatállyal a különadó mértékét 75%-ra megváltoztatta, utóbb a Módosító törvény következtében a különadó

törvény 9.§ (3) bekezdés e) pontja folytán 2015. január hó 01. napjától megszerzett jövedelmek tekintetében a különadó mértéke 0% lett.

A különadó alóli mentességet biztosító rendelkezés meghozatalából arra lehet következtetni, hogy a jogalkotó is úgy ítélte meg, hogy a csoportos létszámleépítéssel érintett munkavállalók részére felmondási időre járó juttatás kapcsán a különadó alóli mentességet biztosítani kell.

A Különadó törvény 12/E.§ (2) bekezdésében meghatározott időbeli hatály okán azonban a 2015. január hó 01. napját megelőző jövedelemszerzések kapcsán megvalósul az Alaptörvényben biztosított alapelvek sérelme.

A 2015. január hó 01. napja előtti és a 2015. január hó 01. napja utáni juttatásban részesülő személyi kör teljesen azonos sajátosságokkal rendelkezik, mivel valamennyien olyan magánszemély munkavállalók, akiknek a munkaviszonya csoportos létszámleépítés következtében szűnt meg és ennek nyomán felmondási időre járó juttatásra jogosultak.

A munkavállalóktól teljesen független és nem befolyásolható körülmény, hogy a csoportos létszámleépítés következtében a juttatás kifizetésére mely időpontban kerül sor. Mégis ezen időpont határozza meg, hogy az igen magas mértékű különadó alóli mentességük biztosított-e vagy sem. Ezáltal a 2015. január hó 01. napját megelőzően juttatásban részesülő személyi kör hátrányos helyzetbe került.

Az időbeli hatály meghatározása azért diszkriminatív, mert önkényesen, objektív indok nélkül osztja ketté az érintett személyi kört, és ezáltal a 2015. január hó 01. napját megelőzően jövedelemben részesülő csoport tagjait hátrányosan megkülönbözteti. Nem állapítható meg olyan objektív, ésszerű indoka annak, hogy a jogalkotó miért a 2015. január hó 01. napja után megszerzett jövedelem tekintetében biztosítja a különadó megfizetése alóli mentességet, és a 2015. január hó 01. napját megelőzően megszerzett jövedelemmel rendelkezők köre miért esik ki ezen kedvezmény alól. Ezáltal a csoport egyes tagjai a jogalkotás, mint állami cselekvés következtében kerültek előnytelenebb helyzetbe, a hátrányba került személyek az állami cselekvés pusztá tárgyává váltak, ezáltal emberi méltóságukban sérültek.

Az időbeli hatály okán megvalósuló megkülönböztetés sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

A hátrányos megkülönböztetés által megvalósul továbbá az Alaptörvény II. cikkben rögzített emberi méltósághoz való jog alaptörvényi követelményének sérelme is. Mivel az összehasonlítható helyzetben lévő csoportok közötti indokolatlan eltérés alkalmazása olyan mértékű vagyoni hátrányt okoz az egyik csoportba tartozó személyeknek, ami megalázó és egyértelműnek tekinthető, hogy a jogalkotó nem az alapjog alanyaiként, hanem az állami cselekvés tárgyaként kezelte az adott körbe tartozó személyeket. Az okozott vagyoni hátrány lelki jellegű sérülést is okoz ezen személyi körnek, nincsen ésszerű magyarázata annak, hogy a törvény támadott rendelkezése miért kezeli őket eltérően. Kétséges számukra az állami döntéshozatal korrektsége, a jogalkotás tisztességes volta. A 2015. január hó 01. napját követően juttatásban részesülő csoporthoz képest lealacsonyítónak, megalázónak tartják, hogy a másik csoportba tartozóknál kevesebbet érő, kisebb értékű embereknek tekintik őket.

Az emberi méltósághoz való jog magában foglalja a hátrányos megkülönböztetés – diszkrimináció – tilalmát is. Az emberek közötti hátrányos megkülönböztetés méltóságsérelmet is okoz. Az emberi méltósághoz való jognak önkényes – ésszerű, kellő súlyú alkotmányos indok nélküli – megkülönböztetéstől mentesen kell érvényesülni. Az emberi méltósághoz való jog megnyilvánulása az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésben nevesített általános jogegyenlőség.

Fentiekre tekintettel a bíróság az Alkotmánybíróságról szóló törvény 25.§-a alapján kezdeményezi az Alkotmánybíróság eljárását és indítványozza, hogy a perben alkalmazandó Különadó törvény 12/E.§ (2) bekezdés alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és a jelen ügyben való alkalmazhatóságát zárja ki.

A bíróság ezzel egyidejűleg a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 32.§ alapján alkalmazandó Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 126.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a peres eljárást felfüggesztette.

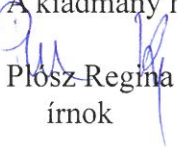
A végzéssel szemben fellebbezési jogosultságnak nincs helye a Pp. 128.§ (5) bekezdése alapján.

Miskolc, 2020. január 22.

dr. Pocsainé dr. Cseuscsák Renáta s.k.
bíró

A kiadmány hitelül

Plósz-Regina
írnok